

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 44 ve 45’inci maddelerinde, “Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek amacıyla gerekli tedbirleri alır.” denilmektedir. Yine, Anayasamızın 56’ıncı maddesinde “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.” vurgusu vardır. Anayasa’nın tüm bu maddeleri açık ve bağlayıcıyken ülkemizin pek çok bölgesinde; tarım ve hayvancılık açısından büyük öneme haiz Tokat ilimizde altın madeni denilen ve açıkça insanlarımızın yaşam hakkını “tehdit eden” , doğayı ve su kaynaklarını tahrip edecek maden sahalarının kurulması Anayasa’mıza aykırıdır.

Son yıllarda ülkemizin doğal zenginlikleri ve tarım-hayvancılık faaliyetleri açısından büyük potansiyele sahip bölgeleri madencilik faaliyetleri ile gündeme gelmektedir. Kuşkusuz, madencilik, ülkelerin zenginleşmesinde önemli faaliyetlerden biridir. Ancak her ekonomik faaliyet, çevresel etkiler göz önünde bulundurularak hayata geçirilmek durumundadır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin yaşadıkları ekonomik sorunları aşmakta etkili bir faaliyet olan madencilik, söz konusu ülkelerin toplumsal çevre bilinç düzeyleri dikkate alındığında; ekosistemler üzerine geri dönüşü olmayan yıkıcı tahribatlar ortaya çıkmaktadır. Dönemsel ya da sınırlı ekonomik girdi sağlayabilecek bu alanların işletilmesi, uzun vadede düşünüldüğünde ülkelerin geleceği adına büyük kayıplar yaratmaktadır.

Türkiye, yakın bir geçmişe kadar tarımsal üretimde kendine yeten ülkeler arasında idi. Ancak ekonomik faaliyetlerdeki plansızlık, üretim maliyetlerinin artışı ve üretim kapasitesinin azalması gibi birçok etkenin bir araya gelmesiyle ülkemiz, üretimdeki avantajlı konumunu yitirmiştir. Tarımsal alanlarımızın yok olmasında madencilik faaliyetlerinin de önemli bir etkisi bulunmaktadır.

Tokat ilimizi de içine alan Yeşilırmak Havzası ülkemizin üçüncü büyük havzası konumundadır. Bu bölge, tarımsal potansiyeli ve diğer havzalara nispeten temiz su kaynakları zenginliği ile öne çıkmaktadır. Özellikle küresel iklim değişiminde ülkesel stres faktörlerine karşılık, bölgenin istikrarlı ve avantajlı konumu ile tarımsal üretim potansiyeli de dikkate alındığında; Yeşilırmak Havzası'nın korunması hususu stratejik bir avantaj olarak görülmelidir. Bu nedenle bölgenin ekosistem dengelerinin ve tarımsal üretim potansiyelinin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması; küresel iklim değişiminin etkilerinin yoğun bir şekilde hissedildiği bu çağda, konunun ulusal güvenlik seviyesinde ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Yeşilirmak Havzasının yaklaşık % 25'lik kesimi Tokat ilimizde yer almakta yine Yeşilirmak Kalkınma Birliği İlleri içinde Tokat ilinin kapladığı alan % 50'lere yaklaşmaktadır. Ayrıca diğer illerden farklı olarak Tokat ilinin tamamı Yeşilirmak Havzasında yer almaktadır. Bu bağlamda Tokat ili Yeşilirmak Havzası'nın merkezi konumundadır. Bu bölgenin madencilik faaliyetlerine açılması, ülkemizin sahip olduğu önemli bir su havzasının geleceği ile ilgili ve



hayvancılık faaliyetlerinin sürdürülebilirliği açısından ciddi risk barındırmaktadır. Diğer yandan havzada bulunan ovaların su döngüleri ile tarımsal ve doğal üretim dinamikleri planlanan maden faaliyetleri ile ciddi risklerle karşı karşıya kalabilecektir.

Yaşadığımız dönem dâhil olmak üzere önümüzdeki on yıllar içerisinde dünyanın en temel ihtiyaç ve çatışma konularının su havzalarına hâkimiyet ve su havzalarının korunması olduğu dikkate alındığında devletlerin ekonomik faaliyetlerinin planlanmasında; tarım, hayvancılık ve su kaynaklarının korunması gözetilerek bir planlanması hayati öneme haizdir.

Kentimizde bulunan Sakarat Dağı'nın yüzeyinin yaklaşık üçte birini kapsayacak şekilde (80 bin dekar) beş adet altın-bakır maden arama ruhsatı verilmiştir. Madencilik faaliyetlerinin her aşamasında bölgenin doğal sermayesi olan suyun kullanılacak olması, suya bağımlı ekosistemin de zarar görmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Bölge insanın itirazlarına rağmen bu faaliyetlerin sürdürülmesi, halk iradesinin ve kamu yararının gözetilmediğinin en açık göstergelerinden biri olmaktadır. Dolayısıyla kamu yararının gözetilerek, madencilik faaliyetlerinden vazgeçilmesi veya faaliyetlerin askıya alınması, bölgenin temel ekonomik girdilerinin geliştirilip artırılması yönünde, bölgesel kalkınma planları ile uyum için "stratejik çevresel etki değerlendirmesi" gerekmektedir. Madencilik faaliyetlerinin bütün bir havzayı da etkileyeceği düşünülerek "kümülatif çevresel etki değerlendirmesi" raporlarının hazırlanıp planlamaların ona göre yapılması gerekmektedir.

Yörenin otsu florasının büyük oranda zarar göreceği, orman örtüsünün parçalanması ile yüzyıllardır bu alandan yaylacılık yâda tarım-hayvancılık yapan, etnobotanik ile geçinerek bu toprakları kullanan insanların olumsuz şekilde etkileneceği açıktır. Yine ormana bağımlı yaşayan diğer yabani hayvanlar ile en önemlisi ekosistemin telafisi olmayacak şekilde zarar görmesi kaçınılmaz olacaktır.

Tüm bu gerçekler ışığında Tokat ilimizin Erbaa, Reşadiye ve Niksar ilçeleri başta olmak üzere kentimizin tamamında hali hazırda işletilen, ruhsat verilen, ruhsatlama aşamasında olan ya da kurulması planlanan maden sahalarının, flora ve bitki örtüsü temelli tarımsal üretime, hayvancılık faaliyetlerine, insan sağlığı ve yaşamına etkilerinin; ülkemizin imzasının bulunduğu Uluslararası Çevre Antlaşmaları, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik, Yeraltı Sularının Kirlenmeye Ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik ve Yeşilirmak Havza Koruma Planı gözetilerek araştırılması ve önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Ömer Fethi Görür
Miyale

Ali Selçuk
İstanbul Mr.

K. Durmaz

Kadim Durmaz

Tokat Milletvekili

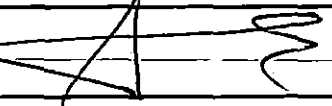
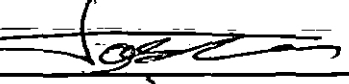
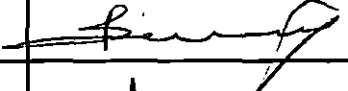
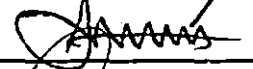
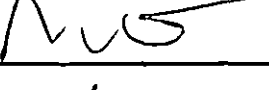
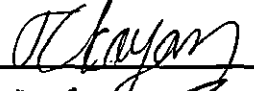
Seyhan Darıdüz
İst Mr.

Alihan Kaya
Antalya Mr.

Veli Ağbaba
Malatya Mr.

Ali Haydar
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI
T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI

2226 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Hüseyin Yıldız	Aydın	
Ayhan Barut	Adana mt.	
Günce TAsDER	ANKARA	
Kemal ZEFERK	Samsun	
Polat Çengiz	Tunceli	
SİBEL ÖZDEMİR	İstanbul	
Günce Özcan	Bursa	
Alper Aitner	Mersin	
Süleyman Pirgin	Muğla	
Mehmet Bekoğlu	İST	
Tuncer KAYAN	İstanbul	
Deniz Yavuz İlmar	Zonguldak	

